

Shrnutí posledního semináře (14. 10.) a studijní materiály

Před naší další hodinou (3. 11.) si prosím projděte obsah minulého semináře. Opět budu počítat s tím, že máte toto učivo osvojené, a budu na něj navazovat učivem novým (bohužel nemáme víc času na procvičování a upevňování, tak jedeme jak rychlík).

Nahlas si vyslovujte všechny věty a slova ze cvičení, abyste si na ně opět zvykli. Doporučuji si na pomoc vzít fonetické pomocníky – v tomto případě zrcátko a papír :-)

Barevné stránky pochází z mé učebnice výslovnosti, která zatím není nikde dostupná.

Odkaz na nahrávky k učebnici v interaktivní osnově je tady:

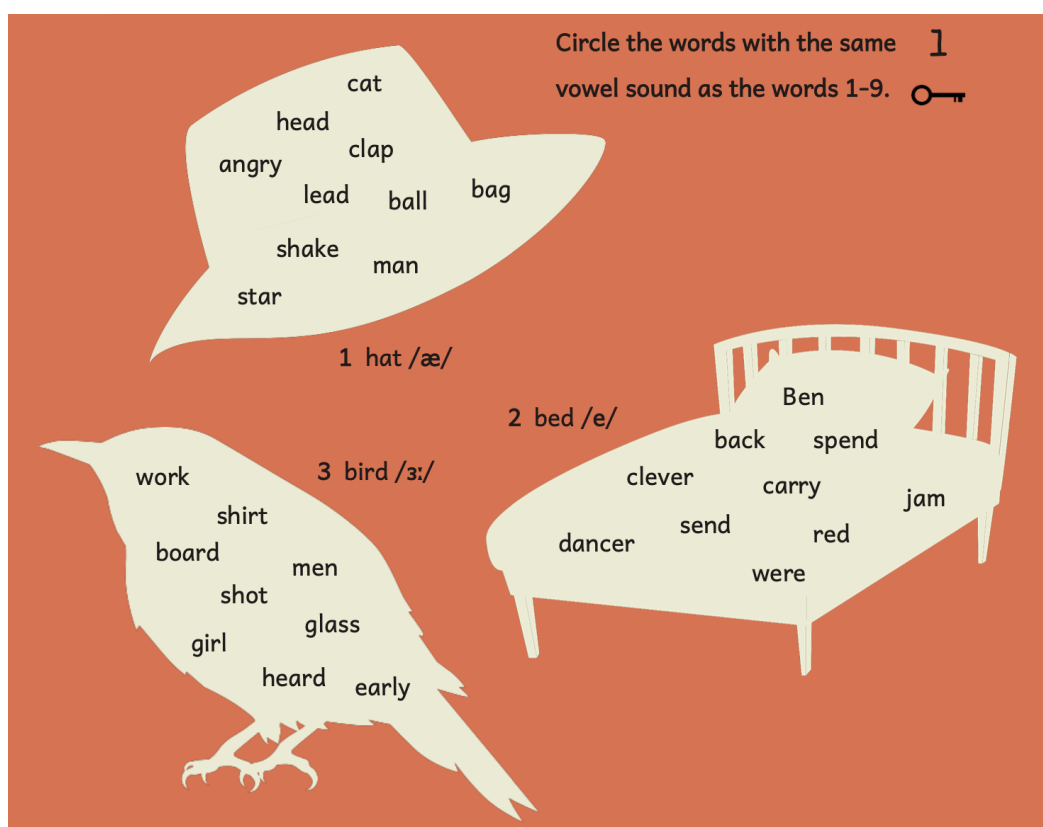
https://drive.google.com/drive/folders/1-yJnRA2t3Vplza5Y4PbXc64lratzY4bB?usp=drive_link

1) Opakování samohlásek (monothongs)

Zakroužkujte ta slova, která obsahují stejný zvuk jako vzorové slovo.

Ověřovat můžete pomocí slovníku a fonemického přepisu.

Circle the words with the same **1** vowel sound as the words 1-9.

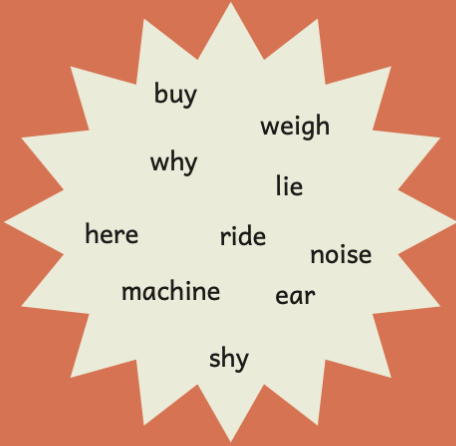
1 hat /æ/

2 bed /e/

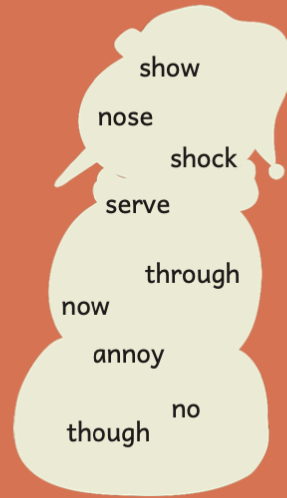
3 bird /ɜ:/

2) Opakování dvojhlásek (diphthongs)

Stejný úkol. Pamatujte na pravidlo 80:20, kdy první zvuk dvojhlásky je vždy delší nebo výraznější, než ten druhý.

4 shine /aɪ/

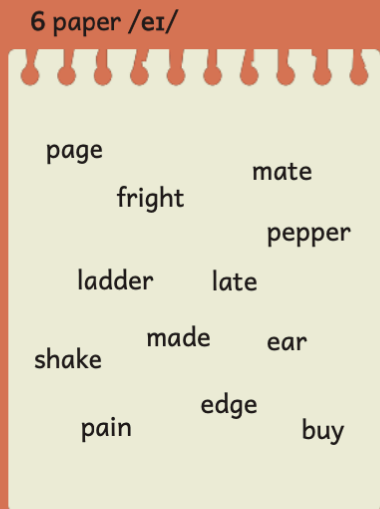
5 snow /əʊ/

8 house /aʊ/

7 pear /eə/

6 paper /eɪ/

here
ears bared
eye work
beard their
read hear
mean

9 beer /ɪə/

3) Záludné věty (tricky phrases)

Pozorujte, jaké symboly se objevují ve fonemickém přepisu a vyslovujte nahlas. Všimněte si, jaká slova se vyslovují stejně, i když se jinak píšou.

They're bare on their chair over there.
/ðeə 'beər ɒn ðeə 'tʃeər ,əʊvə 'ðeə/

Pozor, "where" a "were" se vyslovují jinak!

Where were you?
/weə wɜ: ju: /

4) Fat cat on a mat

Přečtěte si text *Fat cat on a mat* nahlas a před zrcadlem. Sledujte svá ústa, podle kterých byste měli poznat, že vyslovujete otevřené /æ/ správně.

5) Úvod do souhlásek

Uspořádání souhlásek podle řádků (od vrchního po spodní) do několika skupin: *plosives, fricatives, nasals, approximants (semi vowels)*

Rozdíly mezi **vowels** and **consonants**:

- **proud vzduchu** X překážka
- **samohlásky jsou všechny znělé** X rozdíl ve znělosti, znělostní páry

Všechny tyto souhlásky umíme vyslovit, velkou část z nich máme v češtině (narozdíl od samohlásek). Pro nás Čechy je ale problém správně je vyslovovat ve slovech a to pak vytváří náš český přízvuk. Děti se ho od nás učí už v první/třetí třídě a pak se to velmi špatně odnaučuje. Klidně si tak vyslovujeme **back** a **bag** úplně stejně následujících 20 let a vůbec nám to neva.

Podíváme se spolu na ty aspekty souhlásek, které jsou pro nás relevantní, protože se prolínají s českými návyky a principy výslovnosti. A to jsou:

- *aspirace*
- *znělost X neznělost na konci slov*
- *th X f X t*
- *-ing vyslovované jako -ink*
- *rozdíl mezi w a v*
- *české nebo americké r v britské angličtině*
- *silent letters*

6) Znělé vs. neznělé souhlásky

Jak poznat **voiced** (znělé) a **voiceless** (neznělé) souhlásky? → **voice cap**

Voice cap: Nasadím si "čepici" (= ruka na temeno hlavy) a vyslovuju souhlásky. Při znělých mi hlava vibruje, při neznělých nic necítím.

Vybarvěte si spodní část fonemické tabulky podle znělosti – **modré** znělé a **zelené** neznělé.

ɪ	I	ʊ	u:	ɪə	eɪ	ɪ	X
e	ə	ɜ:	ɔ:	ʊə	ɔɪ	əʊ	
æ	ʌ	ɑ:	ɒ	eə	aɪ	aʊ	
p	b	t	d	tʃ	dʒ	k	g
f	v	θ	ð	s	z	ʃ	ʒ
m	n	ŋ	h	l	r	w	j

• short
• long
• voiced
• unvoiced

7) Aspirace (aspiration) souhlásek p, t a k

Projděte si Jacka – oranžovou učebnici dole – a zopakujte si, co je aspirace a jak na ni.

Nacvičte si ji na těchto **tongue twisters**:

A proper cup of coffee from a proper copper coffee pot.

Clean clams canned in clean cream cans.

Two tiny timid toads trying to trot to Tarrytown.

aspiration

Anglické souhlásky /p/, /t/ a /k/ se liší od těch českých jednou vlastností – tzv. **přídechem**.

V angličtině se této vlastnosti říká *aspiration* a jednoduše řečeno jde o to, že při jejich výslovnosti nám z pusu vychází spousta vzduchu. Skoro jako bychom k nim přidávali zvuk /h/.

p^hark t^hop c^hard

„Dělám to správně?“

Přidrž si pár centimetrů před ústy papír a vyslov česká slova *park*, *top*, *karta*.

Papír by se neměl ani hnout.

Teď vyslov aspirovaná anglická slova *p^hark*, *t^hop*, *c^hard*.

Papír by se měl odfouknout, protože z pusu vychází spousta vzduchu najednou.

Good to know!

Spousta Čechů vyslovuje *Christmas* jako /chrismas/ nebo *chaos* jako /chaos/. Zvuk ch ale v angličtině neexistuje, takže se může stát, že jim potom není rozumět. Ch se v takových slovech vyslovuje jako /k/. A ano, i tady je nutné myslet na aspiraci.

Christmas /'k^hrɪsməs/

chaos /'k^heɪɔs/

character /'k^hærɪktə/

34

Pronounce the *Czech* words first and then repeat their English – aspirated – equivalents after Jack.

pin – pin

Zapomněl jsem svůj pin. Pin it to the wall.

pot – pot

Stéká ze mě pot. The soup is in this pot.

typ – tip

Není to můj typ. I bit the tip of my tongue.

kůl – cool

Stál tam jak kůl v plotě. This song is so cool!

kam – come

Kam jdeš? Come here.

Pozor!

/p/, /t/, /k/ neaspirujeme:

když je před nimi „s“

spoon, station, school

a aspirace je slabší:

když jsou v nepřízvučných slabikách

carpet, tomato, complain

když jsou na konci slova

lamp, next, black

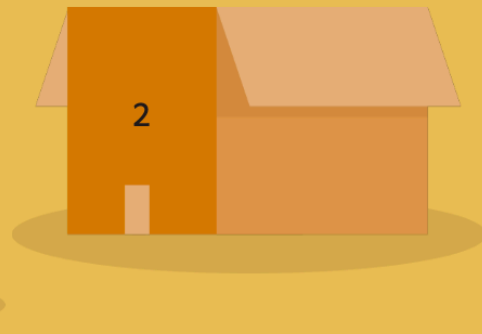
1

Listen to Jack and sort out the words into “aspirated” – 1 – and “not aspirated” – 2 – boxes.

35

pen, street, important, stick, tell, skill, luck, cook, spoon, trick, column, tired, script, tipsy, chaos, kit

2

Circle all “strongly” aspirated consonants in the following tongue-twisters. First, focus on the correct pronunciation, and then speed up.

A proper cup of coffee from a proper copper coffee pot.

Clean clams canned in clean cream cans.

Two tiny timid toads trying to trot to Tarrytown.